

בס"ד. שיחת יום ד' פ' בלק, י"ד תמוז ה'תנשא

— ב"יחידות" כללית להאורחים שיחיו —

בלתי מוגה

א. "פותחין בשלום" — כרגיל,

ובהדגשה יתירה בעמדנו למחרת י"ב-י"ג תמוז, חג הגאולה! דכ"ק מו"ח אדמו"ר, נשיא הדור, "הנשיא הוא הכל"², אשר, ענינו ופעולותיו (כמרומז גם בשמו³) היו קשורים עם הכנסת שלום בין בני"י, ועד להכנסת שלום גם בעולם — ע"י התורה (הפצת התורה והיהדות, ותורת החסידות במיוחד) ש"ניתנה לעשות שלום בעולם" (כמ"ש הרמב"ם⁴ מספרי⁵) — שכל זה מוסיף הדגשה בהתחלת פגישתנו בתיבת "שלום",

ובזה גופא — "שלום עליכם"⁶, ובהדגשת פירוש הדברים, ש"עליכם" קאי על כל אחד ואחת מבני"י, החל מאלה הנמצאים כאן, אנשים נשים וטף.

*

ב. כנהוג — יש לקשר את הדברים גם עם פרשת השבוע, ובפרשת השבוע עצמה — שנחלקת לשבעה חלקים בהתאם לשבעת ימי השבוע — עם חלק הפרשה השייך ליום זה, יום הרביעי בשבוע — מרביעי עד חמישי דפ' בלק:

בחלק הפרשה דיום זה מדובר אודות הפלאת מעלתם של בני"י,

— כפי שנראים אפילו אצל אינו-יהודי (בלעם), אלא כזה שנמצא במעמד ומצב ש"מחזה שדי יחזה"⁷, ענין של נבואה, עד כדי כך, שנכתב בתורה, "בשם אומר", ונעשה הודעה והוראה בתורה —

וחשיב בזה כו"כ פרטים, ומהם: "כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו"⁸, "מי מנה עפר יעקב וגו"⁹.

(4) ה' חנוכה בסופן.
 (5) כ"ה במגיד משנה שם. וראה השק"ט בלקו"ש ח"ח ע' 349 ואילך.
 (6) ראה גם לקו"ש חכ"ה ס"ע 165 ואילך. וש"נ.
 (7) פרשתנו כד, ד.
 (8) שם כג, ט.
 (9) שם, יו"ד.

(1) כידוע שהתחלת הגאולה היתה בי"ב תמוז — יום הולדתו של בעל הגאולה, אבל הגאולה בפועל ובגלוי ממש היתה בי"ג תמוז (נוסף על היציאה מבית-האסורים בג' תמוז), שאז יצא לחפשי גם מהגלות בעיר מקלטו.
 (2) פרש"י חוקת כא, כא (וראה לקמן הערה 44).
 (3) ראה לקמן ס"ח.

ן]ובהמשך לזה באים גם השיעורים דהימים שלאח"ז (יום חמישי, ששי וש"ק) שבהם נזכרו עוד כו"כ מעלות של בני", ועד להנבואה אודות הגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו שמרומזת בפרטיות בפסוקים שבפרשה זו, כדלקמן (סי"ג).

ג. ובפרטיות יותר:

כאשר מסתכלים על בני" כפי שהם פרוסים על כל שטח המחנה (שטח גדול של ג' פרסא¹⁰), ורוצים להביע את ההתרשמות מהסתכלות זו באופן שתשאר זכרון לדורות — אומרים: "כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו", שבזה מודגשת מעלתו של כא"א מבני" — "אראנו" ו"אשורנו", לשון יחיד (שקאי גם על כל יחיד מישראל) — "מראש צורים גו' ומגבעות", "מיוסדים וחזקים כצורים וגבעות"¹¹.

וממשיך בפסוק שלאח"ז "מי מנה עפר יעקב" — שבזה מודגשת מעלת כללות בני" שהם בריבוי עצום שלכן נמשלו לעפר הארץ שחלקי ופירווי העפר הם בריבוי עצום, "אשר לא יספר מרוב"¹² (כמפורש בכמה פסוקים בתורה¹³), ולא עוד אלא שגם כשמסתכלים עליהם בהיותם בשטח מוגבל (דמחנה ישראל), וראים שהם ריבוי עצום, "עפר יעקב".

ד. ויש להוסיף, שבפסוק "מי מנה עפר יעקב" גופא מודגשים ב' המעלות — הן מעלת וחשיבות היחיד והן מעלת וחשיבות הכלל:

"מי מנה" (מנין) — מדגיש את המעלה והחשיבות של כל יחיד שמונים אותו בגלל חשיבותו, שכן, כל יחיד מישראל — שנקרא "אדם" ("אתם קרויין אדם"¹⁴) ע"ש אדמה לעליון¹⁵, "כי חלק הוי' עמו יעקב חבל נחלתו"¹⁶ — חשוב הוא ביותר, וחשיב בגדר ד"קבוע" ש"לא בטיל"¹⁷, ובגדר ד"דבר שבמנין"¹⁸ ש"אינו בטל"¹⁹.

ובד בבד עם המעלה והחשיבות של כל יחיד מישראל, מדגישים גם את המעלה דכלל ישראל שהם בריבוי עצום — "עפר יעקב"²⁰.

10	ברכות נד, ב. ועוד.
11	פרש"י עה"פ (וראה לקמן ס"ז).
12	וישלח לב, יג.
13	ראה (לדוגמא) לך לך יג, טז. ויצא
כח, יד.	תעריב ח"א ע' קסז ואילך).
14	יבמות סא, רע"א.
15	ראה עש"מ מאמר אכ"ח ח"ב פל"ג. ובנ"כ.
20	ראה גם כלי יקר עה"פ: "אפילו בזמן שהם רבים כעפר הארץ נתן להם מנין פרטי".
16	האזינו לב, ט.
17	ראה כתובות טו, א. זבחים עג, ב.

ה. ולהעיר, שב' קצוות אלה מצינו גם בנוגע לכוכבי השמים – שגם אליהם נמשלו בני"י (כמו ל"עפר הארץ"²¹), כמ"ש²² "והנכם היום ככוכבי השמים לרוב":

כתיב "מונה מספר לכוכבים"²³, היינו, שכל כוכב יחיד הוא דבר הכי חשוב, להיותו בריאתו של הקב"ה שמקומה "בשמים ממעל"²⁴ ומאירה גם "על הארץ מתחת"²⁴ – בלילה, כשהשמש אינה מאירה, ולא עוד אלא שאפילו בלילות שגם הלכנה אינה מאירה, נמצאים הכוכבים ומאירים בתמידות.

וביחד עם זה, הרי, כל העומד בארץ ורק מגבי' את עיניו לראות מה נעשה מומעל אליו, בשמים ("אשא אל שמים"²⁵) – רואה מיד ריבוי עצום של כוכבים.

ו. ומזה באים לענין ולימוד נוסף – בנוגע למספרם של הכוכבים:

בנוגע לכוכבים שנימנים במספר ונודע מספרם (כפי שמצינו בספרים²⁶ מספרם המדוייק של הכוכבים) – הרי, במספר זה נכללים רק הכוכבים הנראים בעין גשמי, עיני בשר, ומלבדם ישנו עוד ריבוי עצום של כוכבים שאינם נראים לעין – מצד ריחוק המקום, או מצד קטנותם וכיו"ב – שמספרם שלא בערך יותר ממספר הכוכבים הנראים לעין²⁷.

ודוגמתו בנמשל²⁸ בנוגע לבני"י – שאע"פ ש"אתם המעט מכל העמים"²⁹, בדוגמת הכוכבים שהם קטנים ביותר (קטנים מהשמש, ואפילו קטנים מהירח, ובודאי שהם קטנים לגבי כל כדור הארץ, או אפילו חלקו³⁰), הרי, האמת היא (כפי שמגלה תורת-אמת) שבני"י הם במספר הכי גדול, שלכן נמשלו ל"עפר הארץ" ול"כוכבי השמים", אשר, כאו"א מאנשים נשים ואפילו טף רואה שהם בריבוי עצום.

ע"פ בראשית א, טז אות תרמו (ע') קל-קלז). וש"נ.

27 ראה רד"ק, פירוש ולקו"ת שבהערה הקודמת. וראה גם התועדויות תש"נ ח"ד ע' 26.

28 כידוע שמשל ודמיון שהובא בתורה מכוון אל הנמשל בכל הפרטים (ראה גם תורת מנחם – התועדויות ח"ג ע' 145 הערה 23. ועוד).

29 ואתחנן ז, ז.

30 ראה רמב"ם הל' יסוה"ת שם.

21 ראה גם תרגום ירושלמי עה"פ.
22 דברים א, ט. עקב י, כב (וראה גם לך לך טו, ה. וירא כב, יז. תולדות כו, ד).
23 תהלים קמו, ד. וראה ישעי' מ, כו.
24 לשון הכתוב – ואתחנן ד, לט.
25 לשון הכתוב – האזינו לב, מ. וראה ישעי' שם, נא, ו. ועוד.
26 ראה זח"ג רטז, ב. רעג, א (הובא בתניא אגה"ק בסוף הביאור לטכ"ז). רד"ק ישעי' מ, כו (הובא בהוספות לס' החקירה להצ"צ קא, ב). פירוש לרמב"ם הל' יסוה"ת פי"ג ה"ח. לקו"ת ראה כו, ב. תורה שלימה

ז. ויש להוסיף בביאור תוכן ב' הפסוקים הנ"ל – "כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו", ו"מי מנה עפר יעקב":

הפסוק "מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו" – מדגיש את התוקף והחוזק של בני", "מיוסדים וחזקים כצורים וגבעות".

ואילו הפסוק "מי מנה עפר יעקב" – אף שתוכנו העיקרי הוא הריבוי העצום דבנ"י (כנ"ל), הרי זה מדגיש גם את תכונת הביטול שבבנ"י, כמ"שי³¹ ונפשי כעפר לכל תהי" – שלכאורה ה"ז היפך החוזק והתוקף.

וההסברה בזה – שהיא הנותנת – שדוקא עבודתם של בני" באופן של ביטול אמיתי להקב"ה, אמיתת המציאות, היא זו שפועלת את התוקף והחוזק והחשיבות שלהם.

וענין זה מרומז גם בפסוק "כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו" גופא – כי, התוקף והחוזק של בני" שהם "מיוסדים וחזקים כצורים וגבעות" הוא "ע"י אבות ואמהות", ג' האבות וד' האמהות. והרי הראשון שביניהם – אברהם (שכולל גם את שרה, הראשונה שבאמהות) – אמר על עצמו "ואנכי עפר ואפר"³², תכלית הביטול.

וזוהו "כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו" גו' מי מנה עפר יעקב" – שכאו"א מישראל (שעליו נאמר "אראנו" ו"אשורנו" בלשון יחיד) הוא בתכלית הביטול ("עפר יעקב"), ועי"ז נעשה בתכלית התוקף והחוזק ("כצורים וגבעות").

ובפשטות – שלא זו בלבד שיהודי לא מתפעל מהעולם שמסביבו, והנהגתו היא באופן ד"גוי אחד בארץ"³³, היינו, שגם בהיותו "בארץ" הלזו הגשמית הרי הוא "גוי אחד", אלא עוד זאת, שממשיך את האחדות שלו גם בארץ³⁴, עי"ז שמשנה ומהפך את חומריות וגשמיות העולם, שעושה מהחומריות גשמיות, ומהגשמיות עושה "עפר" – שפועל בהגשמיות את הביטול לה"מצוי ראשון .. ממציא כל נמצא", ש"כל הנמצאים .. לא נמצאו אלא מאמתת המצאו" ו"הוא לבדו האמת"³⁵ – שיהי' זה ניכר ונרגש בעולם, כמ"ש³⁶ "ואמת הוי' לעולם", ובכל עניני העולם, לא רק במין המדבר, אלא גם במין החי, מין הצומח, וגם במין הדומם³⁷.

*

לאחרי ההקדמה שזוהו "יסוד היסודות ועמוד החכמות".

(36) תהלים קיז, ב.

(37) ולהעיר, שהמשל לענין הביטול –

משל שמתאים להנמשל בכל פרטיו (כנ"ל הערה 28) – הוא מעפר דוקא, מין הדומם.

(31) נוסח תפלת העמידה "אלקי נצור כו"

(ברכות יז, א).

(32) וירא יח, כז.

(33) שמואל-ב ז, כג. ועוד.

(34) ראה תניא אגה"ק רס"ט. ובכ"מ.

(35) כמ"ש הרמב"ם בהתחלת ספרו –

ח. כל האמור לעיל שייך במיוחד ליום זה – מוצאי והמשך חג הגאולה של נשיא דורנו:

בחג הגאולה מתגלה התוקף והחוזק של יהודי (ובנדוד – נשיא הדור, בעל הגאולה) שהוא למעלה ממדידה והגבלה – כפי שראו בגלוי את יציאתו של בעל הגאולה מהמדידות וההגבלות דבית האסורים, ולא עוד אלא שהיתה זו ההתחלה ליציאתו מהמדידות וההגבלות של כל המדינה, לצאת ממנה ולבוא לארץ חופש, שבה לא היו שום מדידות והגבלות בנוגע לפעולותיו, כך שהי' ביכולתו לעשות הכל כפי העולה על דעתו, כפי העולה ברצונו וכפי חפצו. ובפרטיות יותר:

התוקף והחוזק של יהודי שהוא למעלה ממדידה והגבלה, מודגש בפתגם ותורה (מלשון הוראה³⁸) של אביו דבעל הגאולה – שאמר גם בעל הגאולה (בנו יחידו וממלא מקומו) עוד לפני גאולתו, ביום ג' תמוז (עשרה ימים לפני יציאתו מהגלות) – "רק גופותינו ניתנו בגלות כו", אבל נשמותינו לא נמסרו לגלות כו"³⁹.

ולהעיר, שנוסף על התוקף והחוזק שמתבטא בכך שהנשמה מלכתחילה לא נמסרה לגלות, ניתוסף בזה עוד יותר מידי יום שהנשמה הנמצאת בגוף עוסקת בענינה ובמילוי שליחותה לעשות לו ית' דירה בתחתונים – שזוהי שליחותו של כל יהודי, ועאכ"כ שליחותו של נשיא בישראל, ועאכ"כ נשיא בישראל שענינו – כמרומז בשמו הראשון: "יוסף" – להוסיף ולהרבות, ולא רק הוספה סתם, אלא הוספת דבר הכי חשוב – "יוסף ה' לי בן"⁴⁰, ובלשון יחיד דוקא – בן יחיד⁴¹, ולא עוד אלא שיש בזה המעלה ד"בן אחר" – שהי' תחילה במעמד ומצב ד"אחר"⁴², ונתהפך מן הקצה אל הקצה להיות "בן"⁴³.

ויש להוסיף, שהתוקף והחוזק של יהודי שמתגלה בחג הגאולה של נשיא הדור, מודגש גם בהשם "נשיא" ע"ש היותו מרומם ומנושא – כי, ההרמה וההתנשאות היא לא רק לגבי האנשים והעם, אלא גם לגבי כל הסביבה כולה, ועד שהוא מרומם ומנושא אפילו לגבי שמים וארץ וכל צבאיהם וכל סדר

דורנו, בעל הגאולה) המשל מחביבות דבן יחיד שנוולד להורים זקנים כו' (כש"ט הוספות סקל"ג).

(42) ולהעיר, שגם אם ה"אחר" הוא אדם חשוב ביותר, אין להשוות חשיבותו לחשיבות ותפיסת מקום של "בן" אצל אביו.

(43) ראה אוה"ת להצ"צ עה"פ. ועוד.

(38) ראה רד"ק לתהלים יט, ח. ועוד.

(39) סה"ש תרפ"ז ע' 169.

(40) ויצא ל, כד.

(41) שזוהי חשיבותו של כאו"א מישראל,

מהגדול שבגדולים עד לקטן שבקטנים – שעליהם נאמר (פ' ראה יד, א) "בנים אתם לה' אלקיכם", ובוזה גופא – בן יחיד, כמבואר בתורת הבעש"ט (שנמסרה ע"י נשיא

ההשתלשלות⁴⁴, ומושל ושולט עליהם – במכ"ש וק"ו מ"כל אחד ואחד מישראל ש"חייב לומר בשבילי נברא העולם"⁴⁵, היינו, ש"העולם", שמים וארץ וכל צבאיהם, וכל סדר ההשתלשלות, נברא "בשבילי", לשון יחיד, בשביל יחיד מישראל, ועאכו"כ כאשר היחיד הוא נשיא.

ט. וההוראה מזה בנוגע לפועל:

ובהקדם מ"ש בעל הגאולה במכתבו לחגיגת י"ב-י"ג תמוז הראשונה⁴⁶: "לא אותי בלבד גאל הקב"ה .. כי אם גם את כל מחבבי תורתנו הק', שומרי מצוה, וגם את אשר בשם ישראל יכונה", וממשך, שיום זה "הוא יום חג גאולת ישראל העוסקים בהרבצת תורה .. ראוי הוא לקובעו ליום התועודות והתעוררות לחיזוק התורה והיהדות", ומסיים: "מצורף לזה הנני שולח .. המאמר עשרה שיושבים ועוסקים בתורה".

ומזה מובן שבכבואנו מחג הגאולה צריך כאו"א לקבל על עצמו החלטות טובות להוסיף עוד יותר בלימוד והפצת התורה, הן נגלה דתורה והן פנימיות התורה,

ולהעיר מהשייכות המיוחדת דפנימיות התורה לחג הגאולה – ע"ד המבואר בנוגע ל"ט כסלו, חג הגאולה של רבינו הזקן, נשיא הראשון דנשיאי חב"ד⁴⁷, שעיקר הענין דהפצת המעיינות חוצה התחיל לאחר י"ט כסלו⁴⁸, ו"גדול תלמוד שמביא לידי מעשה"⁴⁹ – שעי"ז ניתוסף בהידור בקיום המצוות.

והנקודה העיקרית – שכללות העבודה צ"ל באופן של גאולה, יציאה ממצרים וגבולים, למעלה ממדידה והגבלה: לכל לראש בנוגע ללימוד התורה – שהלימוד הוא למעלה ממדידה והגבלה,

ועי"ז נעשה כן גם בנוגע לקיום המצוות – דאף שקיום המצוות כשלעצמו צ"ל במדידה והגבלה דוקא, שהרי "רוב המצוות יש להן שיעור מצומצם כו"⁵⁰ (ככל פרטי השיעורים שנתפרשו בשו"ע ביחס לכל מצוה), מ"מ,

45 סנהדרין לו, סע"א (במשנה).

46 אגרות-קודש שלו ח"ב ע' פ. וש"נ.

47 וכולל גם נשיאי החסידות שלפניו – המגיד והבעש"ט.

48 ראה סה"ש תורת שלום ס"ע 112 ואילך.

49 קידושין מ, ב. וש"נ.

50 תניא אגה"ק ס"י (קטו, א).

44 ועפ"ז יומתק דיוק הלשון "הנשיא הוא הכל" – ולא "כל ישראל" (או "כולם"), בהתאם לכך שלמדים זה ממש"נ "וישלח ישראל מלאכים גוי", ש"במקום אחר תולה השליחות במשה .. שמשה הוא ישראל, וישראל הם משה .. כי הנשיא כו" (פרש"י שבערע 2) – ש"הכל" רומז גם על כל הבריאה כולה.

כוונת המצוה היא באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, ועל ידה נמשכת הבחינה שלמעלה ממדידה והגבלה בקיום המצוה כהלכתה בשיעור ומדה דוקא.

ולהוסיף, שיש מצוה שגם קיומה בפועל יכול להיות באופן שלמעלה ממדידה והגבלה, למעלה משיעור – שזוהי מצות הצדקה, כמ"ש רבינו הזקן באגה"ק⁵¹ ש"כל אשר לאיש יתן בעד נפשו"⁵², למעלה מההגבלה דמעשר ("עשר אעשרנו לך"⁵³), ולמעלה גם מההגבלה ד"חומש" כו'.

י. ועוד והוא העיקר – שע"י ההוספה בקיום התומ"צ באופן של גאולה ויציאה ממצרים וגבולים, זוכים תיכף ומיד לגאולה כפשוטה, גאולה האמיתית והשלימה דכל בני"י,

– הן בני"י הנמצאים כדור זה נשמות בגופים, גוף בריא ונשמה בריאה, ומוסיפים עוד יותר בכריאות הגוף ובריאות הנשמה, עי"ז שמוסיפים עוד יותר בלימוד התורה וקיום המצוות; והן בני"י שבכל הדורות שלפנ"ז – "הקיצו ורננו שוכני עפר"⁵⁴ – החל מהדור של ג' האבות וד' האמהות ("צורים" ו"גבעות"), הדור של י"ב⁵⁵ השבטים, הדור של יוצאי מצרים⁵⁶, וכל הדורות שלאח"ז, ונשיא דורנו בעל הגאולה בראשם –

ע"י דוד מלכא משיחא, "גואל ראשון הוא גואל אחרון"⁵⁷ – יבוא ויגאלנו ויולכנו קוממיות לארצנו הקדושה, ושם גופא – לבית המקדש השלישי (כפי שכולל גם מקדש ראשון ומקדש שני⁵⁸), שנעשה "מקדש אדני כוננו ידיך"⁵⁹, "בזמן שה' ימלוך לעולם ועד, לעתיד לבוא שכל המלוכה שלו"⁶⁰.

יא. ויש לקשר זה עם התחלת המאמר הנ"ל ששלח בעל הגאולה לחגיגת הגאולה – "עשרה שיושבים ועוסקים בתורה":

"עשרה" – כידוע שבגאולה האמיתית והשלימה תהי' השלימות דדרגא העשירית ככו"כ ענינים⁶¹.

56 ולהעיר שבהמשך הפרשה נזכר גם

הענין דיצי"מ, כדלקמן סי"ג.

57 ראה שמור" פ"ב, ו. זח"א רנג, א.

שעה"פ פ' ויחי.

58 ראה זח"ג רכא, א.

59 בשלח טו, יז.

60 פרש"י עה"פ.

61 ראה ערכין יג, ב. מכילתא בשלח טו,

א. תנחומא תשא ט. רמב"ם הל' פרה אדומה ספ"ג.

51 שם (קטז, א). ס"טז (קה, א).

52 איוב ב, ד.

53 ויצא כח, כב.

54 ישע"י כו, יט.

55 או י"ג – כשאפרים ומנשה נמנים

לבי' שבטים, ומונים גם את שבט לוי. –

ולהעיר, שגם בדורם של י"ב השבטים (לפני

שאפרים ומנשה נעשו ב' שבטים) מצינו

שמונים לפעמים גם את דינה (ויגש מו, טו),

ובמילא המנין הוא י"ג.

"שיושבים" – התיישבות אמיתית שתהי' דוקא כבוא הגאולה האמיתית והשלימה, שאז "ישבו ישרים את פניך"⁶², בבית המקדש ש"כוננו ידיך",

ושם נעשה אמיתית ושלמות הענין ד"עוסקים בתורה" – כי, העסק בתורה, "עסק" דייקא, קאי על לימוד התורה באופן שמחדש ומוסיף בתורה, "לאפשא לה"⁶³, בדוגמת העסק במסחר כדי להרויח יותר [ולהעיר שבברכת התורה שבברכות השחר (שכאו"א מאתנו אמר היום בבוקר) יש נוסח "לעסוק בדברי תורה"⁶⁴], והרי שלמות ענין החידוש וההוספה בתורה יהי' בגאולה האמיתית והשלימה, ש"תורה חדשה מאתי תצא"⁶⁵.

ועוד והוא העיקר – שכל זה נעשה באופן ד"עד מהרה ירוץ דברו"⁶⁶, שזוהי המעלה⁶⁷ ד"ברכת כהנים"⁶⁸ שנאמרת בכל יום בברכות השחר בהמשך לברכת התורה, עד לסיומה וחותמה "ושמו את שמי על בני ישראל ואני אברכם"⁶⁹,

ולאח"כ אומרים המשנה⁷⁰ "אלו דברים שאין להם שיעור" – שרומז על הגאולה האמיתית והשלימה שאז יהיו כל הענינים באופן שלמעלה ממדידה והגבלה ושיעור, "אין להם שיעור", ולאידך גיסא, אומרים על זה "אלו (דברים שאין להם שיעור)", "מראה באצבעו ואומר זה" ("אלו"): "אָט איז דער ענין וואָס אין לו שיעור" – בדוגמת העפר ("מי מנה עפר יעקב"), ש"לא יספר מרוב", וביחד עם זה הרי הוא בגדר מספר⁷¹, שלכן ישנו המנין דבני עם היותם "כעפר הארץ" ו"ככוכבי השמים לרוב".

*

יב. ובכנה"ל ניתוסף עוד יותר בהימים שבאים בהמשך ובסמיכות לחג הגאולה י"ב-י"ג תמוז:

י"ד תמוז (יום זה, יום רביעי בשבוע) – שהוא בדוגמת "אסרו-חג", וכדיוק לשון הכתוב⁷² "אסרו חג בעבותים", שמורה על הקשר החזק ("בעבותים") של יום זה עם החג; וסימא דקרא⁷² "עד קרנות המזבח" – קרנות המזבח דביהמ"ק השלישי.

והן מעלת הברכה, וחיבור שניהם יחד (ראה סה"מ מלוקט ח"ד ע' שטז, ובהנסמן שם).
 (68 ראה לקו"ת ס"פ קרח. ובכ"מ.
 (69 נשא ו, כז.
 (70 ריש פאה.
 (71 ראה לקו"ת פרשתנו סז, ד ואילך.
 סח, ג.
 (72 תהלים קיח, כז.

(62 תהלים קמ, יד.
 (63 ראה זח"א יב, ב. תו"א מקץ לט, ד.
 הלי' ת"ת לאדה"ו פ"ב ה"ב. וש"נ.
 (64 ראה טור או"ח סמ"ז: "נוסח אשכנזים לעסוק בדברי תורה".
 (65 ראה ישע' נא, ד. ויק"ר פי"ג, ג.
 (66 תהלים קמז, טו.
 (67 נוסף לכך שיש בה הן מעלת התפלה

וממנו באים ליום חמשה עשר בחודש (יום חמישי בשבוע) – שבו "קיימא סיהרא (דחודש הגאולה) באשלמותא"⁷³, שרומז על השלימות דבנ"י ש"מונין ללבנה"⁷⁴ ו"דומין ללבנה"⁷⁵, אשר, הן המנין ללבנה והן הדמיון ללבנה נאמר גם – ובעיקר – על כל אחד ואחת מישראל, אנשים נשים וטף, בתור יחיד, שבוה מודגש התוקף והקביעות הגדלות והחשיבות דכאו"א מישראל שנעשה ע"י הביטול והקטנות (בדוגמת הלבנה, מאור הקטן), כמדובר לעיל (ס"ז).

וממנו באים ליום הששי, שעליו נאמר⁷⁶ "טוב מאד", והוא גם ערב יום השבת, ערב והכנה ל"יום שכולו שבת ומנוחה לחיי העולמים"⁷⁷,

ועד ליום השבת שלאחרי חג הגאולה – שבו ברך בעל הגאולה את הברכה "הגומל לחייבים טובות", וכל העולם כולו – מתחיל מבנ"י – ענה: "מי שגמלך טוב הוא יגמלך כל טוב סלה" – כן תהי' לנו בקרוב ומיד ממש, כאשר כאו"א מבנ"י (אנשים נשים וטף) יצא מהגלות שבו ישנם כל ד' הענינים שעליהם מברכים ברכת הגומל (כמבואר בדרושי בעל הגאולה שנדפסו בהקונטרסים דחג הגאולה⁷⁸), ואז יהי' שלימות הענין ד"יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם"⁷⁹, באופן של "מזמור", ומזמור הקשור עם "נעים זמירות ישראל"⁸⁰, דוד מלכא משיחא.

יג. ויש להוסיף ולקשר זה עם החלק בפרשת השבוע השייך לימים הנ"ל⁸¹:

(א) "א"ל מוציאם ממצרים"⁸² – שבוה מודגש (א) שעבודתם של ישראל צ"ל באופן של יציאה ממצרים וגבולים, למעלה מדידות והגבלות (כנ"ל ס"ח), (ב) וכאמור, עי"ז באים לגאולה האמיתית והשלימה אשר ההכנה לזה וההתחלה בזה נעשית כבר ביצי"מ, כמ"ש⁸³ "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות", שלעתיד לבוא יהיו "נפלאות" "כימי צאתך מארץ מצרים", אלא שאז "אראנו נפלאות" גם בערך ל"ימי צאתך מארץ מצרים"⁸⁴, שלכן נאמר "כימי צאתך

73 זח"ב רטו, א. ועוד.
 74 סוכה כט, א.
 75 ראה סוכה שם. ב"ר פ"ו, ג. אוה"ת בראשית ד, סע"ב ואילך. ועוד.
 76 בראשית א, לא.
 77 תמיד בסופה.
 78 סה"מ קונטרסים ח"א קפד, סע"ב ואילך.
 79 תהלים קז, ח.
 80 שמואל"ב כג, א. וראה שהש"ר פ"ד, ד (א).
 81 נוסף על האמור לעיל (ס"ב ואילך) אודות חלק הפרשה דיום זה, אסרו-חג, שבו נאמרו הפסוקים "כי מראש צורים אראנו ומגבעות אשורנו", ו"מי מנה עפר יעקב", כנ"ל בארוכה.
 82 כג, כב (בשיעור דיום חמישי. ועד"ז בשיעור דיום ששי: "א"ל מוציאם ממצרים" (כד, ח)).
 83 מיכה ז, טו.
 84 ראה אוה"ת נ"ך להצ"צ עה"פ. ועוד.

מארץ מצרים" (בכ"ף הדמיון בלבד). וכפי שמצינו כמה ענינים בהנבואות אודות גאולה האמיתית והשלימה⁸⁵ שלא היו בעת יצי"מ, ויהיו רק לעתיד לבוא. (ב) "הן עם כלביא יקום וכארי יתנשא"⁸⁶ — שהשלימות שבזה תהי' בגאולה האמיתית והשלימה⁸⁷, לאחר "א-ל מוציאם ממצרים", "כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נפלאות".

(ג) והוא העיקר — שבפרשה זו נאמרו כו"כ נבואות אודות הגאולה האמיתית והשלימה, וכמ"ש הרמב"ם⁸⁸ ש"בפרשת בלעם . . נבא בשני המשיחים כו", ומביא ממדרשי חז"ל⁸⁹ פרטי הענינים דנבואת הגאולה שמרומזים בפסוקים שבפרשה זו.

*

יד. ויהי"ר והוא העיקר — שכל הענינים האמורים לעיל יתקיימו בפועל ממש, למטה מעשרה טפחים, ותיכף ומיד ממש, "לא עיכבן כהרף עין"⁹⁰ — בעמדנו ביום זה, אסרו-חג, עוד לפני יום חמשה עשר בחודש, ולפני הימים שבהם לומדים חלק הפרשה שבה מדובר אודות נבואת הגאולה.

ובפרט עי"ז שעושים כאו"א מכם שליח כדי ליתן לצדקה, ובהוספה מדילי, והוספה חשובה, כדי שיתוסף עוד יותר בנתינת הצדקה, אשר, ההחלטה בזה מביאה מיד את התוצאות⁹¹ — "גדולה צדקה שמקרכת (ומזרזת) את הגאולה"⁹², וכיון שבנדוד נעשית "גדלות" בה"גדולה צדקה", אין זה רק זירוז וקירוב, אלא תיכף ומיד ממש.

ובפשטות — גאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תיכף ומיד ממש.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א נתן לכאו"א מהאורחים שטר של דולר, כדי לתתו (או חילופו) לצדקה].

85) כולל גם נבואות הגאולה שבפרשה זו, כדלקמן בפנים.	89) ראה לקו"ש ח"י"ח ע' 272 הערה 18. וש"נ.
86) שם כג, כד.	90) מכילתא ופרש"י בא יב, מא.
87) ראה מדרש לקח טוב ויחי מט, ט (וראה תו"ש פרשתנו ע' קב. וש"נ).	91) ראה תענית ח, ב. שו"ע או"ח סו"ס תקעא.
88) הלי' מלכים רפי"א.	92) ב"ב יו"ד, א. וראה תניא פל"ז.